

Asociácia jazykových škôl SR, Baštová 7, 811 03 Bratislava

Stanovisko Asociácie jazykových škôl SR k žiadosti Asociácie riaditeľov štátnych gymnázií Slovenskej republiky o zrušenie uznávania náhrady maturitnej skúšky z cudzieho jazyka

Asociácia jazykových škôl SR (AJŠ) so znepokojením sleduje dlhodobé snahy Asociácie riaditeľov štátnych gymnázií Slovenskej republiky (ARŠG) o zrušenie náhrady maturitnej skúšky z cudzieho jazyka. Vzhľadom na to, že táto požiadavka opätovne zaznela na seminári ARŠG (23. – 25. 4. 2013, Gerlachov), vydáva AJŠ toto stanovisko:

Nesúhlasíme s požiadavkou ARŠG, aby bola zrušená náhrada maturitnej skúšky z cudzieho jazyka z týchto dôvodov:

- 1. Zrušiť uznávanie certifikátov ako náhradu maturity je krokom späť.** Jazykový certifikát uznaný ako náhrada maturitnej skúšky z cudzieho jazyka predstavuje pozitívum vo vývoji nášho školstva. Táto koncepcia v podmienkach SR jednoznačne podporuje myšlienky o otvorenom a proeurópsky orientovanom školstve (uznávanie výsledkov získaných vo formálnom a neformálnom vzdelávaní v EÚ a pod.). Možnosť využiť náhradu maturity je demokratická voľba pre každého žiaka v maturitnom ročníku, pričom rozhodnutie je na samotnom žiakovi. Súčasne je náhrada maturity modernou koncepciou v krajine, ktorá ešte stále trpí nedostatkom kvalitne jazykovo pripravenej pracovnej sily.
- 2. Medzinárodná validita jazykových certifikátov.** Maturanti, ktorí získali medzinárodne akceptovaný jazykový certifikát, si výrazne zlepšujú svoje šance pri prijímaní na štúdium na zahraničné univerzity. Je neprehliadnuteľné, že zahraničné univerzity v požiadavke na úroveň ovládania cudzieho jazyka neakceptujú maturitu, ale vyžadujú konkrétny jazykový certifikát na presne určenej jazykovej úrovni. Súčasne si títo mladí ľudia zlepšujú svoje šance na európskom trhu práce, pretože opäť mnohé inštitúcie a firmy žiadajú predloženie jazykových certifikátov. Uvedené argumenty vieme doložiť v prípade potreby presnými informáciami a číslami.
- 3. Spochybňovanie certifikátov na odbornej úrovni.** Medzinárodné jazykové skúšky sú vypracované centrálné a so záväznými hodnotiacimi kritériami. Skúšky sú jednotné v celej Európe (svete) pre všetkých uchádzačov. Tým je zabezpečená **štandardizácia, validita a reliabilita skúšok**. Uznávané európske jazykové skúšky musia spĺňať **min. 17 štandardov** na zabezpečenie kvality podľa medzinárodnej asociácie **ALTE** (Association of Language Testers Code of Practice Working Group). Licenčné centrá, ktoré získali oprávnenie vykonávať jazykové skúšky, museli prejsť kontrolou a splnením náročných štandardov.

Poznámka: Negatívna skúsenosť niektorých riaditeľov mohla pravdepodobne prameniť zo zlej skúsenosti s konkrétnou jazykovou školou, ale nie s medzinárodnými certifikátmi.

Asociácia jazykových škôl SR zaznamenala určité problémy v oblasti uznávania náhrady maturitnej skúšky z cudzieho jazyka, ktoré sú zrejme príčinou negatívneho vzťahu niektorých riaditeľov k jej akceptovaniu. Predpokladáme, že ide o tieto okruhy:

- 1. Administratíva.** Jedným z problémov môže byť formulácia „o partnerských licenčných centrách“ v príslušnej vyhláške Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 319/2008 Z. z. o uznávaní náhrady maturitnej skúšky z cudzieho jazyka v znení neskorších predpisov. Navrhujeme, aby MŠVVaŠ SR uverejnilo na svojej internetovej stránke zoznam licenčných skúškových centier, ktorý by sa pravidelne aktualizoval. Týmto spôsobom sú uverejnené aj jazykové školy s oprávnením vykonávať štátne jazykové skúšky v sekcii Regionálne školstvo.
- 2. Štatistika úspešnosti na maturitách.** Náhradu maturitnej skúšky využívajú predovšetkým lepší žiaci. Tí sa potom nezapočítavajú do priemeru úspešnosti, čím sa znižuje hodnotenie dosiahnutých výsledkov školy na maturite. AJŠ je pripravená pomôcť, ako prepočítať výsledky žiaka zo štátnej alebo medzinárodnej skúšky, aby sa mohli premietnuť do celkovo dosiahnutých výsledkov z maturitnej skúšky z cudzieho jazyka.

AJŠ SR vyjadruje presvedčenie, že ministerstvo nepodľahne tlaku ARŠG a pristúpi k riešeniu problémov súvisiacich s náhradou maturitnej skúšky konštruktívne. AJŠ SR má záujem o zmenu pohľadu niektorých riaditeľov gymnázií na danú problematiku. Súčasne je pripravená aktívne pomôcť pri riešení všetkých súvisiacich problémov a v prípade potreby sa zapojiť do odbornej diskusie.

Zároveň si Vás dovoľujeme požiadať o odpoveď a informácie, aké zámery má ministerstvo v tejto oblasti.

V Bratislave 7. 5. 2013